

VARDAR ŞANLI FRAUD TEST: SİZ OLSAYDINIZ NE YAPARDINIZ?

1. Senaryo:

Bir şirkette uyum yetkilisisiniz. “Sürdürülebilirlik fonu” varlıklarının offshore hesaplara ve 20.000 TL’lik parçalı transferlerle kripto cüzdanlara yönlendirildiğini tespit ediyorsunuz. Şirket yönetimi bu işlemlerin gizli tutulmasını isterken, ABD’den gelen resmi bir bildirimde fonların 48 saat içinde dondurulması talep ediliyor. Bu durumda nasıl hareket edersiniz?

- a) Üst yönetim talimatına uyarım.
- b) Sadece iç denetime bildiririm.
- c) AML ekibi ve regülatörlerle iletişime geçer, fonları derhâl dondururum.
- d) İşlemi beklemeye alır, yöneticimden yazılı teyit beklerim.

2. Senaryo:

Bir müşteri hesabından toplam 50.000 USD’nin, her biri 2.000 USD olacak şekilde 25 farklı kripto cüzdanına aktarıldığını fark ediyorsunuz. Bu durumda nasıl bir aksiyon alırsınız?

- a) İşlem parçalara bölündüğü için sorgulamam, müdahale etmem.
- b) Bu durumun MASAK’a bildirilmesi gereken şüpheli işlem olabileceğini düşünürüm.
- c) Derhal AML ekibiyle temasa geçerim.
- d) İşlemi geçici olarak durdurur, üst yönetimin onayını beklerim.

3. Senaryo:

“Yeşil Enerji Fonu” adı altında yatırımcılara çevre dostu ve sürdürülebilirlik odaklı bir portföy olarak pazarlanan bir yatırım fonunu incelerken, fon varlıklarının resmi raporlarda yer almayan işlemlerle kripto para borsalarına aktarıldığını fark ediyorsunuz. Bu durumda nasıl bir yol izlersiniz?

- a) Fon yöneticisinin stratejik kararı olduğu için müdahale etmem.
- b) Durumu yalnızca denetim birimine raporlarım, ek bir işlem yapmam.
- c) Yatırımcılara düzenli ve şeffaf bilgilendirme yapılmasını talep ederim.
- d) Önce yönetime iletir, onların talimatına göre hareket ederim.

4. Senaryo:

Bir şirkette CFO olarak görev yapıyorsunuz. Aniden bir Zoom araması alıyorsunuz ve arayan kişinin CEO’nuz olduğunu görüyorsunuz. CEO size, “Acilen gizli tutulması gereken bir iş anlaşması için bugün 1 milyon USD transfer etmemiz gerekiyor, hemen onaylaman lazım” diyor. Bu durumda ilk tepkiniz ne olur?

- a) CEO doğrudan talimat verdiği için transferi onaylarım.
- b) Ses ve görüntüdeki uyumsuzluk nedeniyle şüphelenirim fakat emin olana kadar beklerim.
- c) Önce şirket içi prosedürlere bakar, sonra hareket ederim.
- d) Talimatın doğruluğunu teyit etmek için CEO’ya doğrudan, şirketin resmi iletişim kanalları üzerinden ulaşırım.

VARDAR ŞANLI FRAUD TEST: SİZ OLSAYDINIZ NE YAPARDINIZ?

5. Senaryo:

Şirketiniz ABD ile ticari ilişkiler yürütüyor. Bu sırada, ABD'deki bir iş ortağından gelen 200.000 USDT tutarındaki transfer, şüpheli işlem olarak işaretleniyor. ABD'de yürürlüğe giren GENIUS Act kapsamında, bu fonun 48 saat içinde dondurulması zorunlu. Böyle bir durumda hangi adımları izlersiniz?

- a) Türkiye'de böyle bir düzenleme olmadığı için adım atmam.
- b) Konuyu uyum ekibine danışır, ABD mevzuatına göre hareket ederim.
- c) İlgili stablecoin sağlayıcısıyla derhal iletişime geçerek söz konusu fonun dondurulmasını talep ederim.
- d) İşlemi bekletirim ama herhangi bir bildirim yapmam.

6. Senaryo:

Muhasebe departmanınıza, tedarikçiden gelmiş gibi görünen bir e-posta ulaşıyor. E-postada, "Banka hesap bilgilerimiz güncellendi, lütfen ödemeyi bu yeni hesaba yapın." deniyor. E-posta zinciri ve imza da oldukça gerçekçi görünüyor. Böyle bir durumda nasıl hareket edersiniz?

- a) Tedarikçi ile iş ilişkimiz devam ettiği için ödemeyi hemen yeni hesaba yaparım.
- b) Alan adı ve e-posta detaylarını kontrol ederim, tutarlı bulursam ödemeyi yaparım.
- c) Ödemeyi ancak çift kontrol sonrasında; yani hem sistem üzerinden onay alındıktan hem de tedarikçiden doğrudan telefonla teyit edildikten sonra gerçekleştiririm.
- d) İşlemi geçici olarak durdurur, AML ekibine bildiririm ancak ek teyit süreci başlatmam.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ:

- Her "A" şıkkı için 0 puan
- "B" ve "D" şıkları için 1 puan
- Her "C" şıkkı için 2 puan

Toplam puanınızı hesaplayın!

SONUÇLAR:

0-2 Puan: Yüksek Risk Altındasınız.

İkna edici bir sahte mesaj karşısında refleksleriniz yeterince güçlü değil. Dolandırıcılık vakaları ve mali suçlara karşı bilinçlenmeniz gerekiyor.

3-4 Puan: Temkinlisiniz Ama Açıklar Var.

Bazı adımlarınız doğru, ama dijital ortamda reflekslerinizin keskinleşmesi gerekiyor.

5-6 Puan: Güçlü Farkındalık!

Kimlik taklidi, sahte yönlendirme ve zaman baskısı gibi klasik dolandırıcılık unsurlarına karşı net savunma geliştirmişsiniz. Tebrikler!

